

Pavol – prenasledovateľ a kazateľ

Päť biblických lekcí o živote apoštola Pavla

Napísala: Jennifer Haaijer

Preložila: Svetlana Ďuračková

Redakčná úprava a jazyková korektúra: Jana Kráľová

PROSÍM, PAMÄTAJTE!

Názorné pomôcky pre tieto série lekcí môžu byť zakúpené vo väčšine úradov Detskej misie a cez online obchod Detskej misie. Pre zoznam úradov Detskej misie a online obchodov v Európe navštívte stránku www.teachkids.eu/sk a kliknite “Kontakty”.



Copyright © 2007 Child Evangelism Fellowship® of Ireland

Translation © 2007 Child Evangelism Fellowship® of Ireland

Všetky práva vyhradené. (Použitie s povolením). Materiály môžu byť rozmnožované pre osobné, neziskové a neobchodné použitie. Navštívte www.teachkids.eu/sk pre viac podrobností k povoleniu.

Vydala: 2010 Detská misia, Legionárska 4, 811 07 Bratislava 1, Slovensko Tel./fax: 02/5556 9378

Obsah

| | Strana |
|---|--------|
| Úvod | 3 |
| Tabuľka s prehľadom | 5 |
| Lekcia 1 – Obrátený | 7 |
| Lekcia 2 – Sprisahanie a útek | 11 |
| Lekcia 3 – Neporozumená identita | 17 |
| Lekcia 4 – Evanjelium prichádza do Európy | 23 |
| Lekcia 5 – Sám v Aténach | 27 |
| Súhrnné kroky pre poradenstvo dieťaťu, ktoré chce prísť ku Kristovi | 31 |
| Pavlove cesty (Pomôcka ku kvízu v 2. lekcii) | 33 |
| Súčasť evanjelia (Pomôcka ku kvízu v 3. lekcii) | 35 |

Úvod

Vyučovanie biblických právd

Ak by sme deti učili iba biblické príbehy, zbavujeme sa svojej zodpovednosti. Je dôležité, aby sa deti spolu s príbehmi učili aj pravdy, ktoré sú v nich obsiahnuté, aby sme im tieto pravdy vysvetľovali krok za krokom a ukazovali im, čo pre ne znamenajú v ich každodennom živote. Pravdaže, v jednej lekcii nedokážeme vyučovať všetky pravdy, ktoré sú v danom príbehu, preto je pre každú lekcii vybraná jedna pravda (ústredná pravda). Vyučovanie ústrednej pravdy je votkané do rozprávania príbehu a v osnove sme jej vyučovanie označili skratkou **ÚP**.

Ústredné pravdy sú označené aj skratkami **ÚPS** a **ÚPN**, aby ukázali, ktorým deťom je táto pravda aplikovaná – **ÚPS** spaseným a **ÚPN** nespaseným. Toto je tiež jasne vyznačené v texte použitím úvodných viet ako napríklad: „Ak si ešte neuveril v Pána Ježiša ako svojho Spasiteľa...“ alebo „Ak už patíš Pánovi Ježišovi...“

Možno si budete musieť prispôbiť aplikácie, aby boli vhodnejšie pre deti, ktoré vyučujete. Napríklad v navrhovanej aplikácii je použitý príbeh chlapca, no vy máte na stretnutí iba dievčatá. Možno je aplikácia vhodná pre staršie deti, ale vaše deti sú menšie. Ak je to potrebné, tak si aplikáciu upravte. Je však dôležité, aby bolo Božie slovo aplikované do života detí.

Dajte sa deťom k dispozícii

Keď budete vysvetľovať posolstvo evanjelia, časť detí bude reagovať spontánne. Možno vám neskôr povedia, že uverili v Pána Ježiša Krista ako svojho Spasiteľa. Ale budú tam aj deti, ktoré potrebujú vašu pomoc. Možno majú otázky, možno potrebujú radu alebo povzbudenie v tom, čo majú urobiť.

Keď budete vyučovať spasené deti, možno nastanú situácie, keď budú potrebovať vašu radu. Možno si budú potrebovať ujasniť, čo daná pravda znamená pre ich každodenné životy; možno sa nachádzajú v situácii, kedy nevedia, ako sa majú zachovať, možno budú chcieť, aby ste sa modlili za nejaký ich konkrétny problém.

Pre tieto dôvody je dôležité, aby deti vedeli, že keď to budú potrebovať, môžu za vami prísť. Musia však vedieť, kedy a kde vás nájdu.

Vo všetkých prípadoch by ste nemali deti pozývať na rozhovor s vami v tom istom čase, keď dávate evanjelizačný výzvu, aby si deti nemysleli, že bez toho, aby prišli za vami, nemôžu prísť za Pánom Ježišom, alebo že môžu byť spasené iba vtedy, keď sa s vami porozprávajú.

Príklad, ako sa môžete dať k dispozícii neveriacemu dieťaťu

„Naozaj chceš žiť pre Pána Ježiša, ale nevieš ako? Rád ti to vysvetlím z Biblie. Príd' za mnou, keď sa skončí naše stretnutie. Budem stáť pri tomto stole. Pamätaj si, ja ti nemôžem odpustiť tvoj hriech –to môže urobiť iba Pán Ježiš – ale rád ti pomôžem lepšie porozumieť, ako môžeš k Nemu prísť. Jednoducho príd' a postav sa k tomuto stolu.“

Príklad, ako sa môžete dať k dispozícii veriacemu dieťaťu

„Ak si už uveril v Pána Ježiša ako svojho Spasiteľa a ešte si mi o tom nepovedal, prosím, povedz mi o tom. Keď naše stretnutie skončí, budem stáť vedľa klavíra. Budem sa tešiť z toho, že si uveril v Pána Ježiša, tiež sa budem za teba modliť a ak by si mal akékoľvek otázky, rád ti poradím.“

Verš na zapamätanie

V každej lekcii je navrhnutý verš z Biblie, ktorý môžete deti naučiť. Ak učíte všetky lekcie za sebou, bolo by múdrejšie vybrať z celého cyklu iba dva až tri verše, aby si ich deti lepšie zapamätali. Ak sa budete snažiť naučiť ich všetkých päť veršov, môže sa stať, že deti nebudú vedieť ani jeden z nich poriadne.

Doplnkové názorné pomôcky

Na hárok papiera napíšte alebo vytlačte znenie ústrednej pravdy a aplikácie. Vždy, keď ich budete vyučovať, na ne ukážte. Pripevnite ich na tabuľu, keď ich po prvýkrát spomeniete vo svojom vyučovaní.

Doplnkové informácie a aktivity

Kurzívou sú v texte napísané doplnkové informácie pre učiteľa o období deja či nápady, čo robiť s deťmi ako doplnkovú činnosť. Niektoré deti pri učení potrebujú vidieť, iné písať alebo počuť a hovoriť, dotknúť sa, niečo držať, iné sa potrebujú zapojiť. Ak vám to čas dovolí, môžete tieto doplnkové aktivity na vašom stretnutí použiť.

Otázky na zopakovanie

Po každej lekcii sú uvedené otázky na zopakovanie. Tieto môžete použiť po vyučovaní lekcie alebo na nasledujúcom stretnutí pred vyučovaním novej lekcie.

Čas opakovania môže byť ideálnou príležitosťou k spätnej väzbe, či deti porozumeli vyučovaniu, a tiež je to čas na zábavu. Tento čas môžete využiť:

1. na zistenie, čomu deti porozumeli a čo si zapamätali,
2. aby ste sa ako učiteľ dozvedeli, čo ešte môžete zdôrazniť, aby si to deti lepšie pamätali,
3. ako čas zábavy pre deti; deti rady súťažia a tešia sa na túto časť programu; je to viac ako iba hra, je to pre ne aj čas učenia.

V tomto materiáli sú navrhované iba otázky z lekcie. Môžete však pripraviť otázky aj z piesní, biblického verša a čohokoľvek iného, čo ste vyučovali. Takto deti zistia, že každá časť programu je dôležitá.

Tabuľka s prehľadom

| Lekcia | Ústredná pravda | Aplikácia | Verš na zapamätanie |
|---|---|--|--|
| <u>Obrátený</u> Sk 9, 1 – 22 | Kto je v Kristu, je novým stvorením. | <u>Nespasené:</u> Novým stvorením sa staneš vtedy, keď sa Kristus stane tvojím Pánom a Spasiteľom. <u>Spasené:</u> Nestrácaj nádej vo svojich modlitbách – spasení môže byť ktokoľvek. | „Ak je niekto v Kristu, je nové stvorenie. Staré veci sa pominuli a hľa, nastali nové.“ 2. Korinským 5, 17 |
| <u>Sprisahanie a útek</u> Sk 9, 20 – 30 Gal 1, 15 – 18 Sk 11, 19 – 30 Sk 13, 1 – 12 | Každý kresťan, ktorý žije pre Boha, bude čeliť protivenstvám. | <u>Spasené:</u> Pamätaj, že Boh hovorí o utrpení, a nedovoľ, aby ťa Satan zastavil v nasledovaní Pána. | „A všetci, ktorí chcú žiť pobožne v Kristu Ježišovi, budú prenasledovaní.“ 2. Timoteovi 3, 12 |
| <u>Neporozumená identita</u> Skutky 14 | Ľudia musia počuť evanjelium, aby mohli byť spasení (Rímskym 1, 16). | <u>Nespasené:</u> Ty si už počul evanjelium, ale musíš mu aj veriť. <u>Spasené:</u> Rob všetko pre to, aby ostatní počuli evanjelium. | „Veď ja sa nehanbím za evanjelium Kristovo, lebo mocou Božou je ono na spasenie každému veriacemu.“ Rímskym 1, 16 |
| <u>Evanjelium prichádza do Európy</u> Skutky 16 | Pán Boh privádza do svojej rodiny všetky druhy ľudí. | <u>Nespasené:</u> Môžeš byť spasení, aj keď sa ti zdá, že je to nemožné. <u>Spasené:</u> Patríš do Božej rodiny; kresťania sú bratia a sestry. | „Lebo vierou ste všetci synovia Boží v Kristu Ježiši.“ Galatským 3, 26 |
| <u>Sám v Aténach</u> Skutky 17 | Existuje iba jeden Boh – Stvoriteľ, Vládca a Sudca. | <u>Nespasené:</u> Mal by si Ho uctievať, milovať a poslúchať. | „Boh, ktorý stvoril vesmír a všetko, čo je v ňom, pretože je Pánom neba a zeme, nebýva v chrámoch rukami vybudovaných...“ Skutky 17, 24 |

Lekcia 1

Obrátený

Písmo pre učiteľa: Skutky 9, 1 – 22

Ústredná pravda: Kto je v Kristu, je novým stvorením.

Aplikácie:

Nespasené: Novým stvorením sa staneš vtedy, keď sa Kristus stane твоjím Pánom a Spasiteľom.

Spasené: Nestrácaj nádej vo svojich modlitbách – spasený môže byť ktokoľvek.

Verš na zapamätanie:

„Ak je niekto v Kristu, je nové stvorenie. Staré veci sa pominuli a hľa, nastali nové.“

2. Korinským 5, 17

Názorné pomôcky:

- flashcardy 1-1, 1-2, 1-3, 1-4, 1-5, 1-6,
- mapa, na ktorej ukážete miesta, ktoré Pavol navštívil počas svojej prvej misijnej cesty.

Osnova lekcie:

Úvod – „Ako môže byť Mesiášom niekto, koho ukrižovali?“

Postup udalostí

1. Saul dostáva listy od najvyššieho kňaza. ÚPN
2. Saul cestuje do Damasku.
3. Saul sa stretáva so vzkrieseným Kristom.
 - Saul, Saul, prečo ma prenasleduješ? ÚPN
 - Kto si, Pane?
 - Ja som Ježiš.
 - Pane, čo mám robiť? ÚPN
 - Chod' do Damasku.
4. Slepého Saula vedú do Damasku.
5. Saul sa postí a modlí počas troch dní. ÚPN

Vyvrcholenie

Ananiáš prichádza za Saulom. ÚP

Saul sa učí od učeníkov. ÚPS

Záver

Saul káže Krista. ÚPN

Lekcia

Flashcard 1-1

Ako môže byť Mesiášom niekto, koho ukrižovali? Ježiš z Nazareta je mŕtvy a čím skôr sa zbavíme jeho nasledovníkov, tým lepšie!“

Mladý farizej Saul bol veľmi nahnevaný na ľudí, ktorí verili v Ježiša z Nazareta (Skutky 8, 3). Zúrilo, keď videl, koľko Židov sa k nim pridáva. Už predtým viedol vojakov do ich domovov v Jeruzaleme, aby ich zatkol. Zaumienil si, že pôjde aj do Damasku, ale potreboval povolenie od najvyššieho kňaza, najdôležitejšieho náboženského vodcu, ktorý pracoval v chráme. (*Ukážte na mapu Jeruzalem a Damask.*)

„Potrebujem listy, ktoré mi dajú právomoc zatknúť učeníkov Ježiša z Nazareta. Musíme zničiť túto skupinu. Začína sa k nim pridávať priveľa našich ľudí.“

Najvyšší kňaz mu dal toto povolenie rád. Páčilo sa mu, keď videl, ako verne slúži Saul Bohu. Slúžil Saul Bohu? Myslel si, že áno. Od detstva poznával Starú zmluvu. Podrobne poznal židovský zákon a snažil sa zachovávať každý jeho detail. Veľa sa modlil. Učiteľom Gamalielom, najlepším učiteľom v celom Jeruzaleme, bol vyučený za náboženského vodcu – farizeja. Avšak Saulove plány bojovať proti Ježišovi znamenali, že Saul bojoval proti samému Bohu.

ÚPN Ako každý iný aj Saul sa narodil ako Boží nepriateľ. Ty i ja sme sa narodili tiež ako nepriatelia. Preto je pre teba ľahšie robiť zlé veci – klamať, neposlúchať rodičov, kraďnúť, hnevať sa. Keď robíš tieto veci, je to, ako by si päšťou udieral proti Bohu. Bojuješ proti Nemu, ukazuješ Mu, že je tvojím nepriateľom. Ak si len nábožný, tento tvoj nepriateľský stav to nezmení, tak ako to nezmenilo Saula. Bol veľmi nábožný, ale bojoval proti Bohu. (*ÚPN vychádza z Rímskym 5, 10 a Kolosenským 1, 21.*)

Flashcard 1-2

Saul sa pripravil na cestu do Damasku s listami, ktoré mu povoľovali zatýkať kresťanov. Zobral so sebou niekoľko mužov. Cesta bola dlhá 160 kilometrov a trvala niekoľko dní, i keď cestovali na koňoch a osloch. V noci spali v ubytovniach.

Biblia nám nehovorí, o čom Saul na ceste do Damasku premýšľal. Vieme, že bol veľmi nahneván na kresťanov. Možno si spomínal na deň, keď strážil šaty mužov, ktorí kameňovali Štefana. Štefanove posledné slová boli: „Pane, nepočítaj im tento hriech!“ Saul mal ešte stále pred očami žiariacu Štefanovu tvár krátko predtým, ako zomrel. Toto boli neprijemné spomienky, ktorých sa nevedel zbaviť (Skutky 7, 57 – 60).

Konečne v diaľke uvideli Damask. Damask patril medzi najstaršie mestá na svete. Keby nasledovníci Ježiša vedeli, že Saul prichádza do Damasku, boli by sa báli, lebo už len jeho meno vzbudzovalo strach.

Flashcard 1-3

Zrazu okolo poludnia ožiarilo skupinu cestujúcich svetlo, ktoré bolo jasnejšie ako slnko (Skutky 26, 13). Saul spadol na zem. Iba on videl a počul tú Osobu, ktorá k nemu prehovorila. Počul tieto slová: „Saul, Saul, prečo ma prenasleduješ?“ (Skutky 9, 4b)

ÚPN Kto to hovoril? Áno, bol to Pán Ježiš Kristus. Saul videl vzkrieseného Pána Ježiša takého, aký je teraz v nebi. Aký to bol šok! Saul si myslel, že slúži Bohu, ale on prenasledoval Mesiáša. V skutočnosti bol Božím nepriateľom. Vieš o tom, že i ty si Božím nepriateľom? Neublížuješ kresťanom, ako to robil Saul, ale narodil si sa ako Boží nepriateľ. Vždy, keď robíš veci, ktoré Boh nenávidí, bojuješ proti Nemu. Keď si budeš čítať Bibliu, budeš sa modliť alebo sa budeš snažiť byť dobrý, iba to ťa nezmení. Boží nepriatelia musia byť potrestaní. Boží nepriatelia budú navždy potrestaní potom, keď zomrú. Potrebuješ spoznať, aký v skutočnosti si a ako ťa vidí Boh.

Saul tomu začínal rozumieť. Jeho odpoveď Pánovi Ježišovi to dokazuje. „Kto si, Pane? (Čítajte Skutky 9, 5a z Biblie alebo nech ich prečíta dieťa.)

Pán Ježiš odpovedal: „Ja som Ježiš, ktorého ty prenasleduješ. Ale ťažko sa ti bude spierať ostňu.“ (Skutky 9, 5b)

Saul sa celý triasol a bol naplnený úžasom. Počúvaj jeho ďalšiu otázku: „Čo chceš, Pane, aby som činil?“ (Skutky 9, 6a)

ÚPN Saul znovu nazval Ježiša „Pánom“ a bol ochotný prijať Jeho príkazy. Aká zmena! Saul bol rozhodnutý zatknúť nasledovníkov Ježiša Krista, ale Ježiš Kristus zajaľ jeho! Iba Pán Ježiš dokáže zmeniť Božích nepriateľov na ľudí, ktorí chcú milovať a poslúchať Boha. Ježiš Kristus je dnes taký istý ako vtedy, keď sa s ním stretol Saul na ceste do Damasku. Zomrel na kríži – zomrel, aby urobil z Božích nepriateľov Božích priateľov. „Ale teraz, hoci ste boli ďalekí, v Kristu Ježiši stali ste sa blízkymi krvou Kristovou.“ (Efezským 2, 13) On nezostal mŕtvym, ako si Saul myslel. On dokáže zmeniť i teba. Tvoje vnútro môže zmeniť tak, že budeš chcieť Boha milovať a poslúchať. Toto sa stalo so Saulom. Prijímal príkazy od Toho, ktorého predtým nenávidel.

„Vstaň a chod' do mesta a povedia ti, čo máš robiť,“ bol Pánov pokyn (Skutky 9, 6b).

Flashcard 1-4

Saul sa postavil a poobzeral sa okolo seba, ale nevidel vôbec nič. Bol slepý. Ostatní muži stáli v úžase a celí zmätení, nerozumeli, čo sa stalo. Vzali za ruku svojho hrdého vodcu a viedli ho do Damasku. Zaviedli ho do domu na Rovnej ulici (tak sa volala), kde strávil osamote tri dni. Nejedol a nepil, premýšľal a modlil sa. Mýlil sa, veľmi sa mýlil. Ľutoval to, tak veľmi to ľutoval. Táto zmena nastala po stretnutí so živým Pánom. Ježiš je Mesiášom, Saulovým Spasiteľom, Saulovým Pánom. Saul sa stal „novým stvorením“. Kto ho zmenil? Ježiš Kristus.

(Prečítajte z Biblie vy alebo dieťa 2. Korinským 5, 17.)

ÚPN Iba Ježiš Kristus ťa môže zmeniť. Pochopil si, že si Božím nepriateľom? Je ti to ľúto? Ak áno, Pán Ježiš ťa už „zastavil na tvojich cestách“, i keď Ho teraz nemôžeš vidieť. Ak si uveril, že zomrel za teba a že On jediný je tvojím Spasiteľom a Pánom, si „v Kristovi“, si „novým stvorením“ – tak ako Saul. Saul vyzeral tak ako predtým, ale bol už úplne, úplne iným človekom.

Flashcard 1-5

Saul počul, ako niekto vstúpil do domu na Rovnej ulici. Bol to Ananiáš, jeden z veriacich v Ježiša Krista v Damasku. Ananiáš bol veľmi prekvapený, keď mu Pán Ježiš prikázal: „Chod' do ulice, ktorá sa volá Rovná, chod' za Saulom, ktorý sa modlí.“ (Skutky 9, 11)

(Opýtajte sa detí, ako by sa cítili, keby boli Ananiášom.)

Ananiáš počul o Saulovi a Saul bol ten posledný, koho by chcel navštíviť! Pán Ježiš mu jasne ukázal, že On vidí tieto veci úplne inak.

(Prečítajte z Biblie vy alebo dieťa Skutky 9, 15 – 16.) Počúvaj tento text a povedz mi, akým trom skupinám ľudí mal Saul hovoriť o Pánovi Ježišovi. Pohania (nie Židia), králi a Židia. Keď to Ananiáš počul, poslúchol svojho Pána a išiel za Saulom. „Brat Saul,“ povedal a položil svoje ruky na neho. Prečo ho pomenoval bratom? *(Dovoľte deťom odpovedať.)*

ÚP Saul bol novým stvorením – bol v Božej rodine tak ako Ananiáš. Keď skutočne chceš, aby i teba urobil Boh novým človekom, ale nevieš, ako sa to môže stať, rád ti to vysvetlím z Biblie. Zostaň vzadu, keď každý už odíde z nášho stretnutia a ja budem vedieť, že chceš so mnou hovoriť. Je nádherné stať sa „novým stvorením“ tak, ako sa ním stal Saul.

Ananiáš mu mal povedať niečo veľmi dôležité. „Brat Saul, Pán Ježiš, ktorý sa ti ukázal na ceste, po ktorej si prišiel, ma poslal, aby si zase videl a bol naplnený Duchom Svätým.“ (Skutky 9, 17)

V tom okamihu Saul opäť videl! Svätý Duch ho naplnil a Saul sa dal hneď pokrstiť, aby ukázal, že patrí Ježišovi Kristovi. *(Krátko vysvetlite krst, ak deti nevedia, čo to je.)*

Flashcard 1-6

Ananiáš pravdepodobne predstavil Saula učeníkom v Damasku. Viete si predstaviť ich prekvapenie – Saul, ktorý bol proti nim, bol teraz jeden z nich! Ťažko bolo tomu uveriť!

ÚPS Ak si už kresťanom, možno máš priateľa alebo niekoho vo svojej rodine, o kom si myslíš, že nie je možné, aby bol spasený. Pozri sa, čo sa stalo so Saulom. Nevzdávaj sa, modli sa za toho človeka ďalej.

Saul sa musel od kresťanov v Damasku veľa učiť. Už predtým poznal Starú zmluvu, teraz však, keď vedel, že Ježiš je Mesiáš, rozumel jej ešte viac. Nemohol si nechať tento objav len pre seba. Musel povedať iným o Ježišovi Kristovi. Začal kázať, že Ježiš je Ten, ktorého Boh sľúbil poslať na zem, i to, že Ježiš je Mesiáš.

Aká zmena! Bol to ten istý muž, ktorý predtým nenávidel všetko, čo sa týkalo Ježiša Krista. Teraz Ho miloval, poslúchal a presviedčal ostatných, aby v Neho tiež verili. Bol „novým stvorením“ (2. Korinským 5, 17).

ÚPN Stalo sa toto už aj s tebou? Iba Pán Ježiš ťa môže urobiť novým človekom. Spoznal si, že si Božím nepriateľom? Je ti to úprimne ľúto? Ver, že Pán Ježiš zomrel aj za tvoje hriechy. Uver

v Neho ako vo svojho Spasiteľa a Pána. Toto urobil Saul. Pán Ježiš ho urobil „novým stvorením“. To isté môže urobiť i pre teba.

Kvíz

Budovanie mesta

Vyrobte si kartičky s nasledovnými písmenami:

JE R U ZA L EM D A M A S K

Kartičky položte rubom na stôl. Deti rozdeľte do dvoch tímov – tím Jeruzalem a tím Damask. Názvy oboch miest sú rozdelené na jednotlivé písmená aj na papieroch, ktoré deťom ukážeme. Z nich oba tímy vedia, ktoré písmená sú pre ne dôležité.

Cieľom každého tímu je poskladať názov svojho mesta. Keď člen tímu odpovie na otázku správne, vyberie si kartičku. Keď kartička obsahuje vhodné písmeno/písmená, odloží si ju pre svoj tím. Keď nie, položí ju naspäť medzi ostatné kartičky. Tím, ktorý poskladá názov svojho mesta ako prvý, vyhráva súťaž.

Otázky na zopakovanie:

1. Čo žiadal Saul od najvyššieho kňaza? (Listy, ktoré by mu umožnili zatknúť kresťanov v Damasku.)
2. Čo urobilo Saula Božím nepriateľom? (Hriech – narodil sa ako hriešnik.)
3. Koho Saul stretol na ceste do Damasku? (Pána Ježiša Krista.)
4. Aké slová povedal Pán Ježiš Saulovi? („Saul, Saul, prečo ma prenasleduješ?“)
5. Ako Saul oslovil Ježiša, keď sa s Ním stretol? (Pán – „Pane“.)
6. Prečo museli Saula odvieť do Damasku? (Lebo bol slepý.)
7. Keď si v Kristovi, kým si? (Novým stvorením.)
8. Čo robil Saul počas nasledujúcich troch dní? (Modlil sa.)
9. Prečo sa Ananiáš bál, keď mu Ježiš povedal, že má navštíviť Saula? (Ananiáš vedel, že Saul prenasledoval kresťanov.)
10. Prečo nazval Ananiáš Saula „bratom“? (Saul bol už kresťanom a bol súčasťou Božej rodiny.)
11. Kto ťa môže urobiť novým človekom? (Ježiš Kristus.)
12. Ako Židia v Damasku zistili, že sa Saul zmenil? (Saul začal kázať o Ježišovi.)

Lekcia 2

Sprisahanie a útek

Písmo pre učiteľa: Skutky 9, 20 – 30, Galatským 1, 15 – 18, Skutky 11, 19 – 30, Skutky 13, 1 – 12

Ústredná pravda: Každý kresťan, ktorý žije pre Boha, bude čeliť protivenstvám.

Aplikácie:

Spasené: Pamätaj, že Boh hovorí o utrpení, a nedovoľ, aby ťa Satan zastavil v nasledovaní Pána.

Verš na zapamätanie:

„A všetci, ktorí chcú žiť pobožne v Kristu Ježišovi, budú prenasledovaní.“ 2. Timoteovi 3, 12

Názorné pomôcky:

- flashcardy 2-1, 2-2, 2-3, 2-4, 2-5, 2-6,
- mapy, na ktorých ukážete miesta, ktoré Pavol navštívil počas svojej prvej misijnej cesty,
- veľký kôš alebo krabica (dostatočne veľký/-á na to, aby sa tam zmestilo malé dieťa).

Osnova lekcie

Úvod – Kto napísal trinásť kníh Biblie?

Postup udalostí

1. Pán Boh učí Saula v Arábii.
2. Saul sa vracia do Damasku.
3. Židia sa spiknú proti nemu. ÚP
4. Veriaci zorganizujú Saulov útek. ÚPS
5. Saul sa pripája ku kresťanom v Jeruzaleme.
6. Odmietnu ho. ÚPS
7. Barnabáš sa zastane Pavla.
8. Pavol uteká z Jeruzalema a ide do Tarzu. ÚPS
9. Barnabáš sa k nemu pripojí a idú do Antiochie.
10. Cirkev v Antiochii ich vysiela do sveta.
11. Kážu na Cypre.
12. Elymas sa postaví proti nim.

Vyvrcholenie

Elymas oslepne.

Záver

Miestodržiteľ uverí v Krista. ÚPS

Lekcia

Najmenej trinásť kníh Biblie napísal jediný muž! Vie niekto, kto ním bol? Bol to Saul – muž, o ktorom sme si minule hovorili.

Pán Ježiš, ktorý sa dal Saulovi poznať na ceste do Damasku, mal pre Saulov život plán. Vieme, že Saul kázal o Pánovi Ježišovi prekvapeným Židom v Damasku. Toto však netrvalo dlho, lebo Boh povedal Saulovi, aby odišiel do Arábie. (*Ukážte na mape.*)

Čo si myslíš, že sa tam stalo? (*Dovoľte deťom reagovať.*)

Saul tam nekázal, nestretával sa s ľuďmi. Bol tam sám, iba on a Boh. Pán Boh ho učil veľa vecí, ktoré neskôr zapísal do trinástich kníh Biblie. Boh pripravoval Saula na rušný, často nebezpečný život.

Flashcard 2-1

Keď sa Saul vrátil do Damasku, začal ľuďom hovoriť o Pánovi Ježišovi. Nemohol mlčať o Ježišovi, ktorého tak veľmi miloval. Keď Židia počúvali, ako Saul káže v synagógach, mnohí sa hnevali. Nenávideli Saula a nenávideli to, čo kázal. Videli v Saulovi zradcu, toho, „kto si prezliekol kabát“. Čoskoro začali plánovať úklady, aby ho zabili. Celé dni a noci dávali pozor, robili všetko pre to, aby im neunikol. Musia ho chytiť!

Pre Saula nebol život ľahký. Pravdepodobne nebol týmito protivenstvami prekvapený. Pamätáš si, čo povedal Boh Ananiášovi? „Lebo ja mu ukážem, koľko musí trpieť pre moje meno.“ (Skutky 9, 16)

ÚP Každý človek, ktorého Pán Ježiš urobí novým stvorením, bude prežívať protivenstvá. Neskôr si Pán Boh použil Saula, aby napísal tieto slová, ktoré sú v Biblii: „A všetci, ktorí chcú žiť pobožne v Kristu Ježišovi, budú prenasledovaní.“ (2. Timoteovi 3, 12) Satan, Boží nepriateľ, sa snaží zničiť Božie dielo. Keď Pán Ježiš urobí niekoho „novým stvorením“ (2. Korinským 5, 17), Satan mu spôsobuje v živote ťažkosti. Keď kresťania hovoria ľuďom evanjelium, Satan bojuje proti nim, pretože nechce, aby boli spasení. Diabol si často používa ľudí na svoju prácu, ako si používal Židov v Damasku.

Veriaci sa však do počuli o pasci, ktorú pripravili pre Saula. Jednej noci prišli za Saulom.

„Brat Saul,“ možno povedali, „Židia ťa chcú zabiť. Je pre teba príliš nebezpečné, aby si zostal v Damasku. Pomôžeme ti utiecť. Pod!“

Flashcard 2-2

Saul s nimi išiel k mestským hradbám, na miesto, kde nebývalo veľa ľudí. Veriaci pripravili veľký kôš a povedali Saulovi, aby do neho vošiel. Opatrne a ticho spúšťali kôš dolu múrom. Jemne ho zložili na zem. Saul rýchlo vystúpil a utekal preč. Pán Boh sa postaral, aby sa tento plán vydaril. Čokoľvek chceli Židia urobiť, Pán Boh to mal pod kontrolou!

(Ak máte veľký kôš, poproste menšie dieťa, aby doň vošlo.)

ÚPS Toto je niečo, čo si potrebuje zapamätať každý človek, ktorý miluje Pána Ježiša. Keď trpíš za to, že si kresťan, Pán Boh to má pod kontrolou. Možno sa preto, že si kresťan, nebude chcieť nikto z vašej triedy s tebou rozprávať, budú sa ti iba smiať. Zostaneš sám počas prestávok a počas obeda. Je to veľmi ťažké, ale Pán Boh je stále s tebou a nič ťa od Neho nemôže oddeliť. Pán bol so Saulom aj vtedy, keď utekal z Damasku.

(Dovoľte deťom hovoriť o problémoch, ktoré majú ako kresťania.)

Saul niekoľko dní cestoval a tešil sa na veriacich v Jeruzaleme. Už patril do tej istej rodiny – do Božej rodiny. Bolo by to veľmi dobré, keby sa mohli spolu stretnúť.

Flashcard 2-3

V Jeruzaleme sa Saul chcel čím skôr stretnúť s ďalšími kresťanmi. „Bratia, chcem sa s vami stretnúť, budem kázať o Ježišovi Kristovi,“ určite im hovoril.

Ale veriaci ho nechceli medzi seba prijať. Báli sa ho. Vieš prečo? *(Dovoľte deťom reagovať.)* Som si istý, že sa tomu Satan tešil, lebo on sa vždy teší z toho, keď kresťania sťažujú druhému to, aby nasledoval Pána Ježiša.

ÚPS Sandra mala osem rokov, keď uverila v Pána Ježiša ako svojho Spasiteľa. Milovala Ho a chcela Ho poslúchať. Raz v nedeľu našla odvahu, aby povedala svojej učiteľke v nedeľnej škole, že je kresťanka. Pani učiteľka na to iba povedala: „To je pekné.“ Potom neskôr Sandra počula, ako pani učiteľka hovorila inej pani učiteľke: „Myslím si, že je ešte príliš malá na to, aby mohla skutočne veriť.“ Sandra bola veľmi smutná. Bola na to príliš malá? Ako by si ju povzbudil? *(Dovoľte deťom, aby niečo navrhli, a ukážte im z Biblie, čo hovorí o tejto veci Boh: „... aby nezahynul, ale večný život mal každý, kto verí v Neho.“ Ján 3, 16)* Ako kresťania by sme nikdy nemali byť súčasťou Satanovho plánu, v ktorom chce kresťanom sťažovať život. V Jeruzaleme nemali Satanove klamstvá dlhé trvanie. Jeden učeník, ktorý sa volal Barnabáš, poznal Saula.

„Pozrite,“ vysvetľoval ostatným, „náš Pán Ježiš sa stretol so Saulom a hovoril k nemu na ceste do Damasku. Úplne ho zmenil. Saul je jedným z nás. Kázal o Pánovi Ježišovi aj v Damasku.“

Takto by si mali kresťania navzájom pomáhať a tak mariť Satanove plány! Učeníci privítali svojho brata Saula a on potom v Jeruzaleme smelo hovoril v mene Pánovom (Skutky 9, 29). Čoskoro sa Saul stretol s tým istým problémom ako v Damasku – Židia ho nenávideli a dohodli sa, že ho zabijú. Zdalo sa, že ho nenávidia viac ako iných učeníkov. Vieš prečo? (*Dajte priestor odpovediam detí.*)

Flashcard 2-4

(*Ukážte nasledujúce miesta na mape.*) Pán Boh sa postaral, aby sa o tom dozvedeli veriaci. Pomohli Saulovi dostať sa von z mesta a odísť do prístavného mesta Cézarea. Odtiaľ sa Saul odplavil do Tarzu, svojho rodného mesta. I tam mal Pán Boh pre Saula prácu. Židom sa teda nepodarilo ich úklady uskutočniť.

ÚPS Ak si kresťan, Satan ti môže urobiť iba to, čo mu Pán Boh dovolí. Pán Boh dovolí, aby niektoré Jeho deti trpeli viac ako iné. Nevieme prečo, ale Pán Boh má na to dobré dôvody. Predstav si dvoch bratov. Obaja sú zachránení Pánom Ježišom a chodia do tej istej školy. Jeden z nich má veriaceho priateľa a nemá problémy, že by sa mu ostatní smiali. Druhému sa posmievajú, uťahujú si z neho, dokonca mu robia zle iba kvôli tomu, že žije pre Pána Boha. Nerozumíme tomu, prečo je to tak.

V istom momente si Saul uvedomil, že je to výsada, keď môže trpieť pre Pána Ježiša. Je dobré, keď budeš aj ty o tom takto premýšľať.

Zdalo sa, že v Tarze má Saul pokoj od nástrah a nikto ho tam nechce zabiť. V Tarze Saul vyrastal a určite sa stretol so svojimi starými priateľmi a hovoril im evanjelium. Saul vedel, že ľudia nemôžu byť spasení bez toho, aby počuli evanjelium. Preto bol veľmi smutný, keď myslel na ľudí, ktorí sú stratení a navždy oddelení od Boha.

Flashcard 2-5

Jedného dňa dostal vzácnu návštevu – prišiel Barnabáš. Pamätáš sa, kto bol Barnabáš? (*Dovoľte deťom odpovedať.*) Meno „Barnabáš“ znamená „syn povzbudení“ a Barnabáš bol práve takýto (Skutky 4, 36)!

„Brat Saul“, povedal Barnabáš, „v Antiochii je veľa veriacich. Potrebujú, aby ich niekto učil, aby sa mohli stať silnými vo viere. Potrebujem tvoju pomoc. Pôjdeš so mnou do Antiochie?“ (*Ukážte na mape.*)

Saul išiel s Barnabášom a spolu slúžili Bohu v Antiochii. Veriaci tam dostali prezývku a tá im už zostala – kresťania! V Antiochii boli veriaci v Pána Ježiša prvýkrát nazvaní kresťanmi. Po nejakom čase Boh Svätý Duch dal zvláštny príkaz tomuto zboru, skupine veriacich v Antiochii. Máme to zapísané v Biblii:

„Oddeľte mi Barnabáša a Saula do práce, do ktorej som ich povolal.“ (Skutky 13, 2) (*Prečítajte z Biblie verš vy alebo dieťa.*)

I keď im muselo byť ľúto, že ich opustia, kresťania v Antiochii poslúchli a poslali Saula a Barnabáša niest' evanjelium aj do iných miest.

(*Ukážte na mape.*) Tak sa títo dvaja muži plavili na Cyprus, odkiaľ Barnabáš pochádzal. Dnes je to známe dovolenkové miesto, ale dvaja misionári tam neboli na dovolenke – po celom ostrove kázali evanjelium. Čo si myslíš, čo hovorili ľuďom? (Skutky 13, 5)

(*Využite túto príležitosť, aby ste v krátkosti vysvetlili evanjelium, napr. prostredníctvom pomôcky „Kniha bez slov“ alebo „Klip-klap“, ktoré si môžete zakúpiť v Detskej misii.*)

Odteraz budeme volať Saula Pavlom, pretože v Biblii je použité toto meno. Meno Pavol je grécka verzia mena Saul.

Keď prešli celým ostrovom, Pavol a Barnabáš dostali správu: „Vladár chce počuť, čo hovoríte.“ Pavol a Barnabáš sa museli tešiť z toho, že vladár ostrova sa zaujímal o evanjelium.

Flashcard 2-6

Boží nepriateľ, Satan, bol rozhodnutý, že zabráni vladárovi, aby počul evanjelium a uveril v Pána Ježiša. Mal pri ňom svojho človeka. Volal sa Elymas. Bol to čarodejník, veštec a bol vladárovým poradcom. Elymas ich stále vyrušoval.

Biblia nám nehovorí, čo hovoril Pavol a čo Elymas. Možno ich rozhovor vyzeral takto. (Učiteľ je v úlohe Pavla a pomocník ho prerušuje.)

PAVOL: „VLADÁR CYPRU, CHCEME TI POVEDAŤ O BOŽOM SYNOVI.“

Elymas: „To je hlúposť – nikdy som nepočul o Božom Synovi.“

Pavol: „Pán Boh poslal svojho Syna na tento svet. Volá sa Ježiš Kristus.“

Elymas: „Nezmysel. Vaša výsosť, určite máte dôležitejšie veci, ako počúvať tieto hlúposti.“

Pavol: „Boží Syn žil dokonalým životom a zomrel na kríži.“

Elymas: „To sa nemohlo stať! Iba zločinci takto zomierajú. Ty ako Riman to musíš vedieť.“

Pavol: „Nezostal v ...“

Elymas: „Nikto inteligentný tomu neverí.“

Pavol, keďže vedel, že si Satan používa Elymasa, prestal hovoriť. Pozrel sa na Elymasa. Prečítaj z Biblie, čo Pavol povedal. (Prečítajte Skutky 13, 10 – 11.)

„Človeče, plný všetkej lesti a každej nešľachetnosti, syn diablov a nepriateľ každej spravodlivosti, či neprestaneš prevracajú priame cesty Pánove? Teraz, ajhľa, ruka Pánova proti tebe, oslepneš a začas neuvidíš slnka.“

Elymas okamžite oslepol a museli ho odvieť.

Vladár zostal celý v úžase. Počul, čo mu Pavol hovoril o Ježišovi. Premýšľal nad Božou mocou, ktorú práve videl. Uveril v Pána Ježiša. Vladár Cypru sa stal „novým stvorením“ (2. Korinským 5, 17). Satanove úklady boli zmarené; Pán Boh vykonal, čo plánoval.

ŮPS Vždy je to tak, keď sa Satan snaží prekaziť Božie plány. Pán Boh nemôže byť porazený. Keď žiješ pre Boha, očakávaj, že sa Satan bude snažiť ti to sťažiť. Keď sa snažíš niekomu povedať o Pánovi, Satan je proti tebe. Každý kresťan to zažíva.

Nezdávaj sa, pretože Satan nemôže poraziť Pána Boha. Boh vládne nad všetkým. Urobí to, čo sa Mu páči. Popros Pána Boha, aby ti pomohol vidieť, že je to výsada trpieť pre Pána Ježiša, pre Toho, ktorý na kríži trpel za teba oveľa viac. Pavol písal v liste Rímskym (v Biblii), že ťažké situácie, ktoré tu prežívame, sú nič v porovnaní s tým, aké to bude v nebi s Pánom Ježišom (Rímskym 8, 18)!

Kvíz

Ktorou cestou?

Mapu zvážšite na formát A3. Použijete ju na vyznačenie Pavlovej cesty po jeho návrate do Damasku. Jeden tím použije červenú fixku alebo pastelku, druhý modrú. Cieľom je prísť ako prvý na Cyprus – treba však ísť presne po trase, ktorú absolvoval Pavol.

Keď dieťa správne odpovie na kvízovú otázku, vyznačí fixkou cestu do najbližšieho mesta. Skupina, ktorá príde na Cyprus po správnej trase ako prvá, vyhráva. Keď idú obe skupiny správnou cestou, skupina, ktorá tam príde prvá, vyhráva.

(Správna trasa je: Damask – Jeruzalem – Cézarea – Tarzus – Antiochia – Cyprus.)

Otázky na zopakovanie

1. Prečo poslal Pán Boh Saula do Arábie? (Aby ho tam naučil veľa vecí a pripravil ho na to, čo ho čaká.)
2. Prečo musel Saul ujsť z Damasku? (Židia sa dohodli, že ho zabijú.)
3. Ako Saul z Damasku ušiel? (Spustili ho po hradbách v koši.)
4. Prečo majú kresťania často ťažkosti? (Lebo Satan chce prekaziť Božie dielo.)
5. Aký šok zažil Saul, keď sa stretol v Jeruzaleme s veriacimi? (Báli sa ho.)
6. Kto im pomohol pochopiť, že Saul je ich bratom? (Barnabáš.)
7. Ako nazvali ľudia veriacich v Antiochii? (Kresťanmi.)

8. Kto povedal cirkvi v Antiochii, aby vyslali Saula a Barnabáša ako misionárov? (Svätý Duch.)
9. Koho si Satan používal na Cypre, aby zastavil Božie dielo? (Elymasa.)
10. Čo sa stalo s Elymasom? (Oslepol.)
11. Čo sa stalo s vládarom Cypru? (Uveril v Pána Ježiša.)
12. Ako môžeš povzbudiť priateľa, ktorý prežíva ťažké obdobie kvôli tomu, že je kresťanom? (Pán Boh má všetko pod kontrolou; je to výsada, že môže pre Neho trpieť.)

Lekcia 3

Neporozumená identita

Písmo pre učiteľa: Skutky 14

Ústredná pravda: Ľudia musia počuť evanjelium, aby mohli byť spasení.

Aplikácie:

Nespasené: Ty si už počul evanjelium, ale musíš mu aj veriť.

Spasené: Rob všetko pre to, aby ostatní počuli evanjelium.

Verš na zapamätanie: „Veď ja sa nehanbím za evanjelium Kristovo, lebo mocou Božou je ono na spasenie každému veriacemu.“ Rímskym 1, 16

Názorné pomôcky:

- flashcardy 3-1, 3-2, 3-3, 3-4, 3-5, 3-6,
- mapa, na ktorej ukážete miesta, ktoré Pavol navštívil počas svojej prvej misijnej cesty.

Osnova lekcie:

Úvod – Rád chodíš po horách?

Postup udalostí

- | | |
|--|-----|
| 1. Pavol cestuje krajinou, káže evanjelium. | ÚP |
| 2. Pavol a Barnabáš kážu v Lystre. | |
| 3. Chromý muž uverí. | |
| 4. Pavol hovorí: „Postav sa!“ | |
| 5. Muž vstáva. | |
| 6. Zástup sa snaží uctievať Pavla a Barnabáša. | ÚP |
| 7. Kňazi chcú priniesť obeť. | |
| 8. Zástup je utíšený. | ÚPS |
| 9. Protivníci ovplyvnia zástup. | ÚPN |

Vyvrcholenie

Pavol je kameňovaný a myslia si, že zomrel.

Záver

Nechajú ho za mestom.

Pavol vstáva a zostáva na noc v Lystre.

Vracia sa do Antiochie.

ÚPS, ÚPN

Lekcia

Rád chodíš po horách? Pavol a Barnabáš museli chodiť veľa po horách potom, ako sa preplavili z Cypru na pevninu (na územie dnešného Turecka). Prešli pešo 160 kilometrov smerom na sever a prekonalí výškový rozdiel asi 1100 metrov! Bola to nevlúdna a nebezpečná krajina, kde bolo mnoho banditov a zlodějov, ktorí čakali na svoju príležitosť. Pavol a Barnabáš navštívili niekoľko miest a kázali o Pánovi Ježišovi Kristovi.

Flashcard 3-1

Ľudia v týchto mestách, podobne ako ľudia na Cypre, mali svoje vlastné náboženstvo. Verili v mnohých bohov. Ich najvyšším bohom bol Zeus (Rimania ho volali Jupiter). Ďalším bohom bol

Hermes (Merkúr), ktorý, ako verili, mal na nohách krídla a dokázal veľmi rýchlo lietať. Hermesu tiež považovali za veľmi dobrého rečníka.

Mnohí ľudia tieto legendy o Diovi (*1. pád: Zeus, ostatné pády: Dia, Diovi... – túto „zvláštnosť“ vysvetlite aj deťom*) a Hermesovi poznali. Hovorilo sa v nich o tom, že v minulosti Zeus a Hermes navštívili ich kraj v podobe dvoch mužov. Ľudia ich vtedy nespoznali a nepozvali ich do svojich domovov. Jeden chudobný manželský pár ich však pozval do svojej biednej chalúčky. Bohovia ich odmenili za ich láskavosť, ostatných však potrestali tak, že na nich zoslali záplavy.

My vieme, že je to iba legenda, ale veľa ľudí verilo, že to je pravda. Pre svojich gréckych bohov postavili nádherné chrámy. Títo ľudia dovedy nikdy nepočuli evanjelium. Myslíš si, že Boh – jediný pravdivý Boh – by ich prijal, pretože mali aspoň nejaké náboženstvo? (*Rozprávajte sa o tom s deťmi.*)

ÚP Pán Ježiš jasne povedal, že On je jediný, kto môže priviesť ľudí k Bohu (Ján 14, 6). Ak ľudia nepočuli o Ježišovi Kristovi, nemôžu v Neho uveriť a nemôžu sa dostať do Božej rodiny. Preto Pavol rád podnikol túto nebezpečnú cestu. Chcel ľudom povedať evanjelium.

Konečne prišli do mesta Lystra. Pred mestom stála nádherná budova – chrám boha Dia. Pavol a Barnabáš začali ľudom hovoriť o Pánovi Ježišovi. Niekedy o ňom kázali a niekedy sa o ňom jednoducho rozprávali.

Flashcard 3-2

Medzi tými, čo počúvali, bol aj muž, ktorý sedel na zemi. Mal problém s nohami, bol chromý od narodenia. Tento muž veľmi pozorne počúval, čo Pavol hovoril. Uveril v Pána Ježiša Krista ako **svojho** Pána a Spasiteľa. Pavol ho pozoroval a niečo v tvári tohto muža prezrádzalo, že uveril. Vtedy sa Pavol pozrel priamo do mužovej tváre a nahlas povedal: „Postav sa na rovné nohy!“ Prečítajme si z Biblie, čo sa dialo potom.

Flashcard 3-3

(*Prečítajte z Biblie Skutky 14, 10b.*)

„I vyskočil a chodil.“ Bol to zázrak! Neuveria teraz všetci ľudia v Pána Ježiša, keď videli tento zázrak? Zástup bol veľmi nadšený a ľudia sa začali medzi sebou rozprávať vo svojom rodnom jazyku.

„Znovu sa to stalo – presne ako v tej legende.“

„Prišli k nám bohovia.“

„Ten, ktorý hovorí, musí byť Hermes.“

„Ten druhý je Zeus.“

„Nemysleli sme si, že sa to stane ešte raz.“

„Už neurobíme tú istú chybu ako pred dávnymi časmi.“

„Podme uctievať Dia a Hermesu!“

„Áno, uctievajme Dia a Hermesu!“

ÚP Títo ľudia nehovorili nič o jedinom pravom Bohu. Nikto z nich nehovoril o Pánovi Ježišovi. Všetci boli úplne pomýlení. Vidiš, zázraky samé o sebe nevedú ľudí k viere v Pána Ježiša. V Biblii je jasne napísané, že je to evanjelium, ktoré vedie ľudí k viere v Pána Ježiša. Počúvaj.

(*Prečítajte z Biblie Rímskym 1, 16.*)

Evanjelium je „mocou Božou na spasenie“. Ľudia potrebujú spoznať, že sú hriešnici a že sú oddelení od Boha. Potrebujú počuť, že Boží Syn, Ježiš Kristus, ich môže priviesť k Bohu, pretože zomrel za ich hriechy a potom vstal z mŕtvych. Ľudia musia počuť evanjelium – to je oveľa, oveľa dôležitejšie, ako vidieť zázraky. Zázrak uzdravenia človeka spôsobil veľké nadšenie, ale nie vieru v Pána Ježiša.

Flashcard 3-4

Pavol a Barnabáš asi najprv nechápali, čo sa deje, pretože nerozumeli miestnemu jazyku. Ale čoskoro uvideli niečo, čoho sa zhrozili.

Prišiel k nim kňaz boha Dia a viedol býkov ozdobených vencami z kvetov. Bolo jasné, že chce obetovať tieto zvieratá Pavlovi a Barnabášovi – tak ako to robieval v Diovom chráme. Ľudia si kľakli pred Pavla a Barnabáša. Naši dvaja misionári boli veľmi, veľmi sklamaní. Roztrhli svoje šaty a tým preukázali svoju rozhorčenosť. Utekali k zástupu ľudí a snažili sa ich zastaviť.

„My nie sme bohovia! Prišli sme k vám so správou, že sa musíte odvrátiť od týchto modiel k živému Bohu, ktorý stvoril nebo a zem a všetko živé.“

Konečne sa im podarilo ľudí zastaviť. Som si istý, že im vysvetľovali evanjelium. Teraz im bolo ešte jasnejšie, aké je dôležité, aby títo ľudia počuli o Božej ceste spasenia a porozumeli jej.

ÚPS Každý kresťan je zodpovedný za to, aby ľudia počuli evanjelium a porozumeli mu. Možno sú v tvojej rodine, v tvojej triede, v škole alebo na vašej ulici ľudia, ktorí potrebujú počuť evanjelium. Čo môžeš urobiť, aby ho mohli počuť?

(Hovorte s deťmi o rôznych reálnych možnostiach – napríklad dať im leták, vysvetliť im „Knihu bez slov“, povedať im, ako sa môžu stať kresťanmi, povzbudiť ich, aby si čítali Bibliu, pozvať kamaráta do Klubu Dobrej zvesti.)

Evanjelium si Pán Boh používa na to, aby ľudí pritiahol k sebe. Nie každý, kto počuje evanjelium, bude spasený, ale všetci, ktorí sú spasení, počuli evanjelium. Preto Pavol vysvetľoval evanjelium ľuďom v Lystre.

Flashcard 3-5

Ale v meste boli aj nepriatelia. Pavla a Barnabáša sledovali židovskí vodcovia z iných miest, kde už predtým kázali evanjelium, a prišli aj sem, aby im spôsobili problémy. Začali o Pavlovi a Barnabášovi šíriť klamstvá. Tí istí ľudia, ktorí chceli uctievať Pavla a Barnabáša ako bohov, sa o chvíľu obrátili proti nim. Počuli evanjelium, ale u väčšiny z nich to nespôsobilo žiadnu zmenu.

ÚPS Dnes je to také isté – veľa ľudí počuje evanjelium, ale nespôsobí to v nich žiadnu zmenu. Znovu si prečítajme Rímskym 1, 16. *(Prečítajte verš vy alebo dieťa.)* Vedel by si povedať, prečo nie sú mnohí ľudia spasení, aj keď počuli evanjelium? *(Dajte možnosť deťom odpovedať.)*

Oni neveria! Ľudia nemôžu uveriť, dokiaľ nepočujú, ale nie sú spasení, pokiaľ neuveria. Každý, kto je tu dnes, počul evanjelium, ale nie každý mu už uveril.

Možno si už videl lano natiahnuté nad priepasťou. Predstav si, že niekto povie: „Už som po tom lane viackrát prešiel. Dokonca som niesol na svojich rukách ľudí.“ Potom na vlastné oči vidíš, ako ten človek po lane ide a niekoho nesie, a vieš, že ten človek to dokáže. Potom ti povie: „Prenesiem cez priepasť aj teba!“ Ak mu dôveruješ, čo urobíš? Odovzdáš sa mu a dôveruješ mu, že to zvládne. Toto potrebuješ urobiť aj s evanjeliom. Potrebuješ sa odovzdať Pánovi Ježišovi, aby ťa zachránil od hriechov. Evanjelium je mocou Božou na spasenie všetkým, ktorí veria (Rímskym 1, 16). Uveríš i ty? Nebuď ako ľudia v Lystre, ktorí sa odvrátili od evanjelia a od misionárov.

Židia, ktorí prišli do mesta, vzbúrili zástup proti Pavlovi. Nahnevaní ľudia – tí istí, ktorí chceli predtým Pavla uctievať – ho chytili a hádzali do neho kamene. Pavol stratil vedomie a ľudia si mysleli, že zomrel. Hrubo odtiahli jeho telo za mesto a tam ho nechali ležať.

Niektorí ľudia v Lystre uverili evanjeliu a išli za mesto, aby Pavla našli. Určite boli veľmi smutní, keď ho videli, ako bez života a doráňaný leží na zemi. Iste sa modlili, keď sa okolo neho zhromaždili.

Zrazu Pavol otvoril oči a pohol sa! Jeho práca pre Pána sa ešte neskončila. I keď bol veľmi dobitý a doráňaný, vrátil sa do Lystry, kde zostal cez noc.

Určite mal Pavol na sebe veľa rán a trpel bolesťami, keď na druhý deň cestoval s Barnabášom do Derbe. Čo si myslíš, že robili v Derbe? Kázali evanjelium, ako to zvykli robiť i na iných miestach. Veľa ľudí uverilo. *(Ukážte na mape Derbe.)*

Na svojej spiatočnej ceste do Antiochie navštívili všetky mestá, kde už predtým kázali. Keď sa stretli s veriacimi, mali si veľa čo povedať. Pohanovia i Židia uverili v evanjelium. Pamätáš si, ako Pán Boh povedal Ananiášovi, že Pavol prinesie evanjelium pohanom, Židom i kráľom (Skutky 9, 15)? *(Ukážte na mape spiatočnú cestu.)*

Kamkoľvek Pavol išiel, všade hovoril o Pánovi Ježišovi Kristovi. Nehovoril svoj vlastný príbeh, nehovoril svoje vlastné názory, hovoril evanjelium. Vedel, že toto potrebujú ľudia počuť, ak majú byť spasení.

ÚPN Ak ešte nie si spasený, pamätaj, že evanjelium je Božou mocou na spasenie iba pre tých, ktorí veria. Mysli na most z lana. Keby si tam stál a hovoril tomu človeku, že vieš, že ťa môže preniesť, len to by ťa neprenieslo. Musel by si mu dôverovať. Keď len povieš, že veríš v evanjelium, to ťa nezachráni. Musíš uveriť Ježišovi Kristovi, aby ťa zachránil. *(Prečítajte Rímskym 1, 16.)*

(Tu môžete lekciu ukončiť. V inej časti programu môžete vysvetliť aplikáciu pre spasené deti.)

ÚPS Veriaci chlapec a dievča, keby sa ťa niekto opýtal, kto je to kresťan, čo by si mu odpovedal? *(Môžete použiť dve uvedené situácie, aby ste tému rozvinuli. Pomocník alebo staršie dieťa môže ukázať, ako treba svedčiť doma a v škole.)*

Možno chceš hovoriť evanjelium, ale nevieš ako. Predstavme si tieto dve situácie:

1. situácia – doma

Mama povie: „Nerozumiem, prečo je pre teba také dôležité, aby si si čítal Bibliu.“ Dieťa vysvetlí prečo.

2. situácia – v škole

Kamarát ti navrhne: „Odpíš si odo mňa domácu úlohu, aby si nedostal poznámku.“ Veriace dieťa povie: „Radšej nie.“ Kamarát sa opýta: „Prečo?“ Veriace dieťa vysvetlí, čo to znamená byť kresťanom.

Kvíz

Súčasť evanjelia

Výroky uvedené nižšie napíšte na tvrdý papier, vystrihnite ich a vložte do obálky alebo darčekovej taštičky. Deti rozdeľte do dvoch skupín. Keď dieťa odpovie na otázku správne, získava desať bodov a vyberie si z obálky jeden lístok. Výrok nahlas prečíta. Ak je tento výrok súčasťou evanjelia, jeho tím získava ešte ďalších päť bodov. Vytiahnuté lístky už nedávajte späť do obálky.

Je súčasťou evanjelia:

- Hriech zarmucuje Pána Boha.
- Pán Boh musí potrestať každý hriech.
- Pán Ježiš je navždy živý.
- Odvráť sa od hriechu k Pánovi.
- Uver v Pána Ježiša Krista, aby ťa zachránil.
- Všetci ľudia sú hriešnici.
- Ježiš je jediná cesta do neba.
- Ježiš Kristus bol potrestaný za naše hriechy.

Nie je súčasťou evanjelia:

- Každý potrebuje priateľa.
- Pokoj je nádherný pocit.
- Každé náboženstvo ťa privedie k Bohu.
- Je dôležité byť šťastný.
- Snaž sa byť dobrý.
- Stačí, keď chodíš do kostola.

Otázky na zopakovanie:

1. Prečo sa Pavol rozhodol ísť na sever krajiny, aj keď to bolo pre neho nebezpečné? (Aby povedal ľuďom o Pánovi Ježišovi.)
2. Čo videl Pavol, keď sa pozrel na muža, ktorý nemohol chodiť? (Videl, že tento muž uveril v Ježiša.)
3. Čo povedal Pavol tomuto človeku? (Vstaň!)
4. Kto uzdravil chromého muža? (Pán Ježiš.)
5. Čo si mysleli v Lystre ľudia o Pavlovi a Barnabášovi? (Že Pavol a Barnabáš sú bohovia.)
6. Čo je správna odpoveď: Na to, aby boli ľudia spasení, musia... 1. vidieť zázraky, 2. počuť evanjelium alebo 3. chodiť do kostola. (Pochuť evanjelium.)
7. Čo urobil kňaz boha Dia? (Priviedol býkov a doniesol vence kvetov, aby ich obetoval Pavlovi a Barnabášovi.)
8. Prečo začali ľudia Pavla kameňovať? (Židia prišli do Lystry a hovorili na nich klamstvá.)
9. Prečo odvliekli Pavla za mesto? (Mysleli si, že je mŕtvy.)
10. Čo môžeš urobiť, aby ľudia počuli evanjelium? (Odpovede budú rôzne, napríklad dať im leták, vysvetliť im *Knihu bez slov*, povedať im, ako sa môžu stať kresťanmi, povzbudiť ich, aby si čítali Bibliu, pozvať ich na Klub Dobrej zvesti atď.)
11. Čo sa stalo, keď sa veriaci zhromaždili okolo Pavla? (Vstal.)
12. Prečo Pavol po takejto ťažkej skúške neprestal kázať evanjelium? (Vedel, že ľudia musia počuť evanjelium, aby mohli byť spasení.)

Lekcia 4

Evanjelium prichádza do Európy

Písmo pre učiteľa: Skutky 16

Ústredná pravda: Pán Boh privádza do svojej rodiny všetky druhy ľudí.

Aplikácie:

Nespasené: Môžeš byť spasený, aj keď sa ti zdá, že je to nemožné.

Spasené: Patriš do Božej rodiny; kresťania sú bratia a sestry.

Verš na zapamätanie: „Lebo vierou ste všetci synovia Boží v Kristu Ježiši.“ Galatským 3, 26

Názorné pomôcky:

- flashcardy 4-1, 4-2, 4-3, 4-4, 4-5, 4-6,
- mapa, na ktorej ukážete miesta, ktoré Pavol navštívil počas svojej druhej misijnej cesty.

Osnova lekcie

Úvod – Tomášovi sa nič nedarí.

Postup udalostí

1. Pavlova vízia.
2. Pavlova druhá misijná cesta začína vo Filipis.
3. Boh otvára srdce Lýdie. ÚPN
4. Otrokyňa chodí za misionármi.
5. Otrokyňa je oslobodená. ÚPS
6. Zemetrasenie.
7. Žalárnik: „Čo mám robiť...“
8. Pavol: „Ver v Pána Ježiša...“

Vyvrcholenie

Žalárnik je obrátený. ÚPN, ÚPS

Záver

Pavol trvá na prepustení z väzenia.
Misionári sa lúčia. ÚPN, ÚPS

Lekcia

„Nič sa mi tento týždeň nedarí,“ oznámil Tomáš. „Spadol som z bicykla, stratil som nožik, učiteľ ma obvinil z toho, čo som neurobil, a moja sestra mi vyliala džús na zošit z matematiky.“

Mal si už tiež niekedy takýto zlý týždeň?

Pavol sa cítil podobne. Vychystal sa na svoju druhú misijnú cestu. Mal niekam namierené. Snažil sa ísť jedným smerom, ale bol zastavený. Chcel ísť druhým smerom, ale Pán Boh povedal: „Nie.“ Nedávalo to zmysel, až prišla jedna noc.

Flashcard 4-1

Pavol mal videnie, niečo ako sen. V ňom videl Európana, muža, ktorý ho o niečo prosil. (Prečítajte mužove slová z Biblie, Skutky 16, 9.) „Prejdi do Macedónie a pomôž nám!“

Pavol vedel presne, čo to znamená. (Prečítajte z Biblie Skutky 16, 10.)

Pán Boh mu ukázal, že má ísť do Macedónie kázať evanjelium. Pavol a jeho pomocníci nasadli na loď. Začala jeho druhá misijná cesta. Prvé mesto, v ktorom sa zastavili, bolo mesto

Filipis. Bolo to možno preto, lebo tam bolo niekoľko ľudí, ktorí uctievali Boha. (*Ukážte na mape cestu.*)

Flashcard 4-2

Misionári tam objavili skupinku žien, ktoré sa pri rieke stretávali k modlitbe. Pridali sa k nim, sadli si a čakali, že ich vyzvú, aby prehovorili. Čo si myslíš, o čom Pavol hovoril, keď mu dali slovo? Pravdaže im hovoril o Ježišovi Kristovi a o tom, čo urobil.

Malá skupinka ho pozorne počúvala. Zvlášť jedna žena bola veľmi pozornou poslucháčkou. Volala sa Lýdia. Bola to bohatá podnikateľka, ktorá obchodovala s drahým purpúrom. Už predtým verila v Boha tak, ako v Neho verili židia. Ako počúvala, niečo sa stalo. Počúvaj, teraz to prečítam z Biblie a ty mi potom povieš, čo sa tam stalo a čo to znamenalo. (*Prečítajte Skutky 16, 14.*)

Čo sa stalo? Pán jej otvoril srdce.

ÚPN Čo to znamená? Pán Boh urobil taký zázrak, že táto žena porozumela evanjeliu a uverila v Pána Ježiša. Toto sa stane s človekom, keď je spasený – Boh urobí zázrak a človek porozumie evanjeliu a uverí v Pána Ježiša. Toto robí Pán Boh pre všetky skupiny ľudí. Misionár Pavol bol úplne iný ako Lýdia, ale Pán Boh urobil ten istý zázrak pre obidvoch. I ty potrebuješ tento zázrak. Tvoje srdce a život sú pre Pána Boha uzavreté, pokiaľ ťa nezmení. Si iný ako Lýdia alebo Pavol, ale Pán Boh môže zachrániť všetky druhy ľudí a oni sa potom všetci stávajú Jeho deťmi.

Pavol bol nadšený, keď zbadal, čo Boh urobil. Ostatní v dome Lýdie tiež uverili. Možno to boli sluhovia alebo deti. Jej domov sa stal miestom stretávania kresťanov a misionári tam zostali. Títo ľudia patrili k sebe. Mali toho istého Otca, toho istého Spasiteľa. Boli bratmi a sestrami.

Zdalo sa, že veci idú správnym smerom, ale čoskoro prišli problémy.

Flashcard 4-3

Jedného dňa, keď sa misionári išli modliť s ostatnými veriacimi, na ulici niekto hlasno kričal. Bola to mladá žena, ktorá im pravdepodobne stála v ceste. Táto mladá žena mala v sebe zlého ducha od Satana, ktorý jej dal moc, aby predpovedala budúcnosť. Bola to veštica, ktorá veštením zarábala veľa peňazí pre svojich pánov.

(*Poukážte deťom na fakt, že predpovedanie budúcnosti a horoskopy sú proti Božiemu slovu. Vid' 5. Mojžišova 18, 10 – 12.*)

Pavol so svojimi priateľmi prešiel okolo nej, ale ona išla stále za nimi a kričala: „Títo muži sú služobníci najvyššieho Boha, ktorí vám zvestujú cestu spasenia!“

Po mnoho dní počulo veľa ľudí v okolí jej krik. Pavol bol veľmi smutný z toho, že toto dievča ovláda zlý duch. Bol tiež nahnevaný na to, ako ju Satan zneužíval, aby upútal na nich pozornosť.

Jedného dňa bol už taký smutný i nahnevaný, že sa obrátil k dievčine a povedal: „Prikazujem ti v mene Ježiša Krista, aby si vyšiel z nej!“

Okamžite z nej vyšiel zlý duch. Bola oslobodená a môžeme tiež predpokladať, že aj uverila v Pána Ježiša.

Toto bol ďalší zázrak. Dievčina sa nedokázala sama oslobodiť, ale Pán Ježiš Kristus ju oslobodil. Pán Boh zachraňuje všetky skupiny ľudí – veď táto dievčina bola úplne iná ako Lýdia. V čom sa od nej líšila?

(*Dovoľte deťom, aby porovnali tieto dve ženy.*)

ÚPS V Biblii čítame, že Pán Boh zachraňuje všetky skupiny ľudí a privádza ich do svojej rodiny. (*Prečítajte z Biblie Galatským 3, 26 a 28.*)

Tak sa títo ľudia stali bratmi a sestrami, ktorí sa mali navzájom radi. Toto je nádherná a úžasná vec, ktorá nastáva vtedy, keď si spasený. Ak si Božím dieťaťom, si mojím bratom alebo sestrou. Patriš do rodiny, ktorá existuje po celom svete. Je dôležité, aby si sa stretával s tými, ktorí sú v Božej rodine. Robíš tak, keď chodíš do zboru alebo do klubu. Ak máte v škole kresťanskú skupinku, choď tam. Kresťania by mali byť spolu, mali by sa mať navzájom radi a mali by si pomáhať. Môžeme sa od seba veľmi odlišovať, ale patríme k sebe – tak ako kresťania vo Filipis.

Flashcard 4-4

Muži, ktorým táto otrokyňa patrila, zúrili. Zlý duch z dievčiny vyšiel a oni stratili nádej na ďalší zárobok z veštenia. Veci začali byť veľmi nepríjemné. Nahnevaní muži zdrapili Pavla a Sílasa a dovliekli ich do stredu mesta. Sudcovia si vypočuli ich žalobu. *(Prečítajte Skutky 16, 20 – 21.)*

Zástup sa spojil v útokoch na Pavla a Sílasa a sudca prikázal: „Vyzlečte ich a spalicujte!“

Pravdepodobne toto bolo po prvýkrát, čo Pavla palicovali. Ako to bolelo! Potom Pavla i Sílasa hodili do väzenia a žalárnik dostal príkaz, aby ich veľmi pozorne strážil. Dostali sa do najlepšie stráženej cely, kde ich dali do klady. Bolo to strašné miesto. Ich rany krvácali a veľmi ich boleli. Ako by si sa cítil, keby si tam bol? Čo by si na to povedal?

(Dovoľte deťom, aby si predstavili takúto situáciu.)

Cítili sa takto Pavol so Sílasmom? Zistíme to z Biblie. *(Prečítajte Skutky 16, 25.)*

Ako mohli v takej ťažkej situácii spievať? Vedeli, že Pán Boh bol s nimi, nech sa dialo čokoľvek. Vedeli, že Boh má plán s tým, že sú vo väzení. Tak spievali a ostatní väzni ich počúvali.

Flashcard 4-5

Zrazu sa stalo niečo nečakané. Väzenie sa zatriaslo, dvere sa prudko otvorili, okovy spadli z väzňov. Nastalo zemetrasenie! Čo urobili väzni? Možno si myslíš, že ušli. To ako prvé napadlo aj žalárnika, keď sa prebudil. Jeho druhá myšlienka bola, čo sa stane s ním – okamžite ho popravia. To bola myšlienka, ktorá mu naháňala strach. Žalárnik sa rozhodol, že radšej hneď ukončí svoj život, tak siahol po svojom meči.

„Neublížuj si, sme tu všetci!“ zavolať na neho Pavol.

Pavol vedel, že s týmto všetkým má Pán Boh svoj plán.

„Prineste mi svetlo!“ zakričal žalárnik.

Triasol sa, keď utekal k Pavlovi a Sílasovi.

Vyviedol ich von a pýtal sa: „Čo mám robiť, aby som bol spasený?“

Ďalší zázrak! Pán Boh si použil uväznenie misionárov a zemetrasenie na to, aby žalárnik začal premýšľať o najdôležitejšej veci v živote – o tom, ako môže byť spasený.

Pavol okamžite odpovedal: „Ver v Pána Ježiša a budeš spasený...“

Spolu so Sílasmom vysvetlili žalárnikovi a jeho rodine, čo to znamená byť spasený. Určite im povedali, že musia dôverovať Pánovi Ježišovi, že ich zachráni od hriechu a trestu za hriech. Vysvetlili im, že Ježiš Kristus je jediný Boží Syn, ktorý zomrel za hriešnikov. Žalárnik počul, že Pán Ježiš vstal z mŕtvych, takže Mu môže dôverovať. Keď tak urobí, bude spasený. Žalárnik a jeho rodina uverili a boli spasení.

Skupina nových kresťanov vo Filipis bola veľmi „pestrá“. Žalárnik bol úplne iný ako Lýdia alebo bývalá veštica alebo dokonca Pavol. Ale Pán Boh ich spasil a teraz sa stretávajú, aby oslavovali Boha.

ÚPN Možno si myslíš: „Pán Boh ma nezachráni, lebo mňa nemá nikto rád.“ Alebo: „To nie je pre mňa. Ja som zlý, robím len samé problémy a fajčím.“ Tieto rozdiely nie sú pre Pána Boha žiaden problém. On ťa môže zachrániť a tak budeš patriť do skupiny kresťanov, ktorí sú v Božej rodine. Kresťania sa spoločne stretávajú, aby v nedeľu oslavovali Boha. Je dobré, keď tak robíš, ak ti to rodičia dovoľia. Ak sa ma chceš niečo ohľadom tejto veci opýtať, príď za mnou po klube.

Žalárnik sa hneď postaral o Pavla a Sílasa. Priviedol ich domov, ošetril im rany a dal sa im najesť. V Biblii čítame, že bol naplnený radosťou. Viac prečo? *(Dovoľte o tom deťom hovoriť.)*

Jeho radosť musela trvať dlho do noci.

Flashcard 4-6

Nasledujúce ráno tí, ktorí boli zodpovední za Pavlovo a Sílasovo uväznenie, poslali do väzenia odkaz. „Prepustite tých dvoch mužov.“

Mysleli si, že dali Pavlovi a Sílasovi dobrú príučku a že tí v tichosti opustia väzenie.

Ale Pavol rozhodne povedal: „Nie! Bili nás verejne bez súdu, dokonca aj keď sme rímski občania. Teraz nás chcú prepustiť v tajnosti?!“

Nebolo dovolené biť a väzniť rímskych občanov takýmto spôsobom.

„Nech sami prídu,“ pokračoval Pavol, „oni nás musia prepustiť z väzenia.“

Keď priniesli poslovia túto odpoveď naspäť svojim pánom, spôsobili tým veľký rozruch. Sudcovia vedeli, že urobili zle, tak sa išli do väzenia ospravedlniť a Pavla a Sílasa prepustili.

Predtým, ako dvaja misionári odišli z mesta, boli ešte na poslednej návšteve. Hádaj u koho. Boli sa rozlúčiť s veriacimi v Lýdiinom dome. Koho tam stretli? Áno, pravdepodobne žalárnik a rodinou, Lýdiu s rodinou a sluhami, otrokyňu a ostatných. Boli to všetko veľmi rozdielni ľudia, ktorí by sa normálne nestretli. Ale keď sa obrátili, stali sa jedným v Ježišovi Kristovi. Patrili Mu a patrili jeden druhému.

ÚPN Je to nádherné, že Pán Boh zachraňuje všetky druhy ľudí. Zachránil už aj teba? Ak ešte nie, tak „ver v Pána Ježiša a budeš spasený“ (Skutky 16, 31).

ÚPS Ak si už kresťanom, patíš do Božej rodiny, ktorá existuje po celom svete. Stretávajú sa spolu s ostatnými veriacimi, ktorí sú v Božej rodine.

Pavol a Sílás odišli z Filipis. Bola to veľmi náročná návšteva, ale stála za to. Bola súčasťou Božieho plánu!

Kvíz

Hra s hrachom

Prípravte si malú lyžičku a dve misky – jednu prázdnu a druhú plnú sušeného hrachu. Misku so sušeným hrachom položte na podlahu asi 3 metre od prázdnej misky, ktorú dáte na stôl.

Rozdeľte deti do dvoch skupín. Keď dieťa odpovie správne, naberie si na lyžičku sušený hrach a preniesie ho do prázdnej misky. Počet hrachov, ktorý sa mu podarí preniesť do misky, je počet bodov, ktoré získa pre svoju skupinu.

Za každý spadnutý hrach môžete družstvu stiahnuť body.

Otázky na zopakovanie

1. Odkiaľ vedel Pavol, že by mal ísť do Filipis? (Pán Boh mu to ukázal vo videní.)
2. Kde vo Filipis našiel Pavol ľudí, ktorí uctievali Boha? (Pri rieke.)
3. Koho srdce otvoril Pán? (Lýdiino.)
4. Ako mohla veštiaca dievčina predpovedať budúcnosť? (Býval v nej zlý duch.)
5. Prečo od nej zlý duch odišiel? (Musel poslúchnuť príkaz, ktorý dostal v mene Pána Ježiša Krista.)
6. Ako je to možné, že sa Lýdia a otrokyňa začali stretávať? (Stali sa sestrami v Božej rodine.)
7. Ako mohli Pavol a Sílás spievať vo väzení? (Vedeli, že Boh je s nimi a že má plán s tým, čo sa deje.)
8. Čo sa opýtal žalárnik Pavla a Sílasa? („Čo mám robiť, aby som bol spasený?“)
9. Čo mu odpovedal Pavol? („Ver v Pána Ježiša a budeš spasený...“)
10. Prečo bol žalárnik naplnený radosťou? (Bol spasený.)
11. Prečo Pavol trval na verejnom prepustení z väzenia? (Boli nelegálne bití a uväznení.)
12. Kam išli misionári pred tým, ako odišli z mesta? (Do domu Lýdie, aby sa rozlúčili s miestnymi kresťanmi.)

Doplnková aktivita

Interview

Môžete si nahrať interview s Pavlom, Lýdiou, otrokyňou a žalárnikom. S deťmi pripravte otázky, ktoré by ste sa ich opýtali. Poproste dobrovoľníkov, aby zahrli dané postavy. Nahrajte interview a potom ho deťom prehrajte.

Lekcia 5

Sám v Aténach

Písmo pre učiteľa: Skutky 17

Ústredná pravda: Existuje iba jeden Boh – Stvoriteľ, Vládca a Sudca.

Aplikácie:

Nespasené: Mal by si Ho uctievať, milovať a poslúchať.

Verš na zapamätanie:

„Boh, ktorý stvoril vesmír a všetko, čo je v ňom, pretože je Pánom neba a zeme, nebýva v chrámoch rukami vybudovaných...“ Skutky 17, 24

Názorné pomôcky:

- flashcardy 5-1, 5-2, 5-3, 5-4, 5-5, 5-6,
- mapa, na ktorej ukážete miesta, ktoré Pavol navštívil počas svojej druhej misijnej cesty.

Osnova lekcie

Úvod – „Kam pôjdeš na dovolenku?“

Postup udalostí

1. Pavol ide do Atén, potom do Tesaloník a Berey.
2. Vidí modly.
3. Je rozrušený. ÚP
4. Káže evanjelium. ÚP
5. Pavol je pozvaný, aby hovoril na Aeropágu.

Vyvrcholenie

Hovorí na Aeropágu.

Boh je Stvoriteľ.

Boh je Vládca.

Boh je Sudca. ÚP

Záver

Niektorí sa vysmievajú. ÚPN

Niektorí chcú počuť viac. ÚPN

Niektorí uveria. ÚPN

Lekcia

„Kam pôjdeš na dovolenku?“ spýtala sa Táňa.

„Ideme stanovať. Dúfam, že budeme mať dobré počasie,“ odpovedal Juraj.

„My ideme do Grécka a pôjdeme aj do Atén,“ pokračovala Táňa.

„Čo je zvláštne na Aténach?“ pýtal sa Juraj.

„Neviem, ale ocko hovorí, že Atény sú veľmi, veľmi staré...“

„A nudné,“ prerušil ju Juraj.

„Nie,“ trvala na svojom Táňa, „keď sme s ockom, nikdy nie je nuda.“

Veľa ľudí navštevuje Atény, pretože je to nádherné staré mesto. Dokonca už počas Pavlovho života to bolo staré mesto, ale z budov ešte neboli starobylé ruiny. Boli to vznešené budovy, ktoré ľudia používali.

Flashcard 5-1

Pavol počul o Aténach už ako chlapec. Vedel, že tam žijú niektorí najmúdrejší ľudia sveta. Určite sa tešil, že toto navštívi mesto. Ale nešiel tam ako turista. Prečo si myslíš, že tam išiel? Áno, ako misionár, aby povedal ľuďom o Ježišovi Kristovi. (*Ukážte mesto na mape.*)

Keď sa blížil k Aténam, určite premýšľal o posledných miestach, kde bol. Z Filipis išiel do Tesaloník. Tam to bolo ťažké. Židia zorganizovali vzburu. Zúrivi muži kričali: „Sú proti cisárovi, hovoria, že je tu iný kráľ – človek, ktorý sa volá Ježiš.“ Pavol a Sílás museli v noci utiecť.

Ich nasledujúca zastávka v Berei bola úplne iná. Ľudí veľmi zaujímalo to, čo hovorili. Pozorne počúvali a potom skúmali Písmo a zisťovali, či to, čo počuli, je pravda. Keď sa ti dá, vždy je dobré si overiť veci, ktoré počuješ z Biblie, tak ako to robili v Berei.

Aké to bude v Aténach?

Flashcard 5-2

Keď Pavol vstúpil do mesta, uvidel obrovskú zlatú a mramorovú sochu gréckej bohyne Atény, ktorá stála vysoko nad mestom. Celé mesto bolo nádherné so svojimi veľkolepými kamennými a mramorovými budovami. Boli tam chrámy a univerzity. Boli tam svätyne, sochy a oltáre zasvätené mnohým gréckym bohom a bohyniam. Každá z nich bola umeleckým dielom z kameňa, mramoru, zlata, striebra či iných vzácných materiálov. Niektoré z nich sa dokonca zachovali až do dnešných dní v múzeách. Väčšina návštevníkov v Aténach by prehlásila: „Ach, to je ale nádherné miesto!“ Pavol to neurobil. Čo si myslíš, ako sa Pavol cítil? (*Dovoľte deťom, aby sa zapojili.*)

Biblia nám hovorí, že Pavol bol veľmi rozrušený (Skutky 17, 16). Zlomilo mu to srdce, keď videl také obrovské množstvo modiel. Pavol vedel, že tieto modly sú bezmocné sochy bez života, hoci ich ľudia v Aténach uctievali. Pavol videl, že tam mali dokonca oltár „neznámemu bohu“, pretože si mysleli, že môže byť ešte boh, ktorého nepoznajú, a keby na neho zabudli, tak by ho urazili. Pavol vedel, že Boh, Boh Biblie, je jediným Bohom a že Ho má každý človek uctievať. Ľudia v Aténach o ňom **musia** počuť!

ÚP Keby dnes Pavol navštívil ... (*povedzte názov väčšieho mesta, ktoré deti poznajú*), neviem, ako by sa cítil. Nevidel by síce takéto sochy, ale aj tak by videl veľa modiel. Modla je totiž niečo, čo je pre človeka dôležitejšie ako Boh. V našich obchodoch máme televízory, počítače, oblečenie, hračky a veľa iných vecí, ktoré zaberajú v ľudských životoch miesto, ktoré patrí Bohu.

(*Použite veľký papier a urobte zoznam vecí, ktoré deti označia za veľmi dôležité v ich životoch.*)

ÚP Na uliciach je veľa ľudí, ktorí nemilujú a neuctievajú Boha. Veci v obchodoch sú pre nich oveľa dôležitejšie. A ako je to s tebou? Kto alebo čo je najdôležitejšia vec v tvojom živote? Pamätaj si, že Boh Ťa stvoril, aby si Ho miloval a poslúchal.

Flashcard 5-3

Ľudia v Aténach dokonca o Pánu Bohu ani nepočuli. Ulice a tržnica boli plné ľudí. Veľmi radi stáli na ulici a rozprávali sa o nových myšlienkach a správach. Mysleli si o sebe, že sú šikovní. Počúvali Pavla, ktorý najprv kázal evanjelium židom v synagóge. Rýchlo sa na ulici utvorila skupinka ľudí, ktorí pozorne počúvali misionára. Ešte nikdy nič také nepočuli! Pavol vysvetľoval Božie poslanstvo tak jednoducho, ako to len dokázal, a dôveroval pri tom Bohu, že títo ľudia tomu porozumejú. Niektorí sa o to zaujímali, iní to vôbec neprijali.

„Zdá sa, že nám hovorí o cudzích bohoch, o ktorých sme nikdy nepočuli,“ hovorili niektorí.

„Áno, hovorí o dvoch, o Ježišovi a o vzkriesení.“

„Rád by som sa o tom dozvedel viac,“ povedal možno ďalší muž.

„Ja teda nie. Je to iba taký bláznivý učiteľ!“ odmietol ďalší.

„Tárač je to, to je všetko!“ oznámil ďalší.

Bolo to ťažké, keďže Pavol tu bol jediným kresťanom. Ale nevzdal to. Ďalej vysvetľoval o Bohu a Jeho Synovi, Ježišovi Kristovi. Potom, jedného dňa, dostal prekvapivé pozvanie, aby hovoril pred členmi Aeropágu.

(„Aeropágus“ je grécke slovo, ktoré znamená „kopec Aresa“. Aeropágus je kamenistý kopec severovýchodne od Akropolisu v Aténach. Je známy ako miesto stretávania mestskej rady, ktorá sa tiež volala Aeropágus.)

Flashcard 5-4

Aeropágus bola v Aténach veľmi dôležitá mestská rada. Jej členovia hovorili s Pavlom veľmi úctivo.

„Počúvame, že hovoríš pre nás veľmi zvláštne veci. Boli by sme radi, keby si nám vysvetlil svoje učenie.“

Vzdelaní Gréci vo svojich dlhých voľných šatách čakali na Pavlovu reč.

„Mužovia Atén,“ začal Pavol, „vidím, že ste veľmi nábožní ľudia. Keď som sa prechádzal po vašom meste, uvidel som, že máte veľa bohov. Tiež som si všimol, že máte jeden oltár zasvätený neznámemu bohu. On je ten, o ktorom vám chcem hovoriť.“

Teraz skutočne počúvali. Zvyšok Pavlovej reči si prečítame z Biblie. Pozorne počúvaj, čo im Pavol o Bohu povedal.

(Prečítajte z Biblie Skutky 17, 24 – 31 a spýtajte sa detí, čo povedal Pavol vo svojej reči o Bohu.)

Flashcard 5-5

Pavol im jasne povedal, že **Boh je Stvoriteľ**. Stvoril všetko a všetkých. Všetci ľudia pochádzajú z Adama. Keď Pán Boh stvoril všetkých ľudí, tak je logické, že by Ho mali všetci ľudia milovať a uctievať.

Pavol vysvetlil, že ak je Boh Stvoriteľ, tak nemôže byť sochou vyrobenou ľudskou rukou zo striebra či z kameňa! náš verš na zapamätanie sú presne tie slová, ktoré povedal Pavol. Znovu si ho zopakujme. (Povedzte si spoločne verš.)

ÚP Boh je Vládca. Vláadne nad všetkým. Naplánoval, kde majú žiť ľudia a ich rodiny. Má pod kontrolou všetko, čo sa stane. Sme na ňom závislí, dokonca od Neho závisí každý náš dych. Aký je to úžasný Boh!

ÚP Boh je Sudca. Na súde sa sudca rozhodne, či je osoba vinná, alebo nie. Ježiš Kristus bude súdiť každého – ľudí v Aténach, teba i mňa. Budeme sa Mu zodpovedať z každej myšlienky, slova a skutku. Je to skutočne pravda?

„Áno,“ povedal Pavol. „Boh nám dal dôkaz. Vzkriesil svojho Syna z mŕtvych. To je dôkaz, že bude jedného dňa súdiť všetkých ľudí, ktorí kedy žili.“

ÚP Pán Boh chce, aby si vedel tieto veci a bral ich vážne. To chcel, aby robili i títo vzdelaní ľudia v Aténach. Keď sa chceš viac porozprávať o tom, ako môžeš uveriť v Ježiša Krista ako svojho Spasiteľa, príď za mnou, keď sa skončí klub. Budem... (Určite miesto.)

Flashcard 5-6

Predstavme si, že sedíme medzi členmi tejto mestskej rady a počúvame Pavla.

Niektorí kričia: „Mŕtvy muž ožil? Tak tomu neverím!“

Ďalší dodáva: „Žiadny vzdelaný Grék nemôže veriť vo vzkriesenie.“

„Vzkriesenie? Ha-ha-ha!“

ÚPN Pridal by si sa k tejto skupine posmievačov? Možno si sa už vysmieval z kresťanov. Pamätaj si, tvoj výsmech a urážky nezmenia tieto fakty – Boh je Stvoriteľ, Boh je Vládca, Boh je Sudca.

„Ticho!“ niekto ich prerušil. „Niektorých z nás to zaujíma, radi by sme o tom neskôr počuli viac.“

„Pavol musí ešte raz prísť. Možno tomu uveríme, možno nie.“

ÚPN Uverili? Nevieme. Hovorili veľa o týchto nových myšlienkach, ale pre mnohých to tým skončilo. Často, keď ľudia odkladajú to, že uveria v Pána Ježiša, nikdy to napokon neurobia. Si ako títo ľudia? Možno sa ti páčia biblické príbehy, rád chodíš do klubu alebo do zboru, rád spievaš, ale Pán Boh nie je na prvom mieste v tvojom živote a Pán Ježiš nie je твоjím Spasiteľom.

Iní, iba niekoľkí, zareagovali inak.

„Je to pravda, čo sme počuli! Končím s bezcennými modlami! Budem uctievať jediného pravého Boha! Dôverujem Ježišovi Kristovi, Božiemu jedinému Synovi!“

Biblia uvádza mená tých, ktorí uverili – Dionyzios (muž) a Damaris (žena).

ÚPN Iba vtedy sa nemusíš obávať Boha Sudcu, keď uveríš v Ježiša Krista ako svojho Spasiteľa. On ťa potom nebude trestať za tvoj hriech, pretože tvoj Spasiteľ zobral tvoj trest na seba. Budeš ako tí niekoľkí ľudia v Aténach, ktorí uverili v Pána Ježiša? Pán Boh „dáva zvestovať ľuďom, aby sa všetci všade kajali“ (Skutky 17, 30). Chce, aby si sa odvrátil od všetkého, čo zaberá v tvojom živote miesto, ktoré má patriť iba Jemu. Uver v Pána Ježiša ako svojho Spasiteľa a začni dnes milovať a poslúchať Boha – Stvoriteľa, Vládca a Sudcu.

Kvíz

Čo sa tam stalo?

Napište na papiere nasledovné miesta a vložte ich do obálky: Jeruzalem, Cyprus, Filipis, Tesaloniky, Atény, Berea, Arábia, Tarsus, Antiochia, Damask, Cézarea, Macedónia.

Rozdeľte deti do dvoch skupín. Dieťa, ktoré odpovie správne, získava pre svoju skupinu 50 bodov. Potom si vyberie z obálky papierik. Keď tím vie popísať jednu udalosť, ktorá sa Pavlovi prihodila na danom mieste, v danom kole sa počet bodov družstvu zdvojnásobí (100 bodov).

Je nepravdepodobné, aby deti vedeli povedať z každého mesta aspoň jednu vec, i keď ste o tom rozprávali. Toto zvyší napätie hry.

Otázky na zopakovanie

1. Ako väčšina ľudí v Aténach trávila svoj čas? (Rozprávali sa o nových myšlienkach a správach.)
2. Prečo bol Pavol v Aténach taký rozhorčený? (Bolo tu veľmi veľa modiel.)
3. Kde išiel Pavol najprv, aby tam zvestoval evanjelium? (Do synagógy.)
4. Kde kázal evanjelium po synagóge? (Na ulici.)
5. Aké modly majú ľudia dnes? (Televízor, oblečenie, hračky – čokoľvek, čo je pre nich dôležitejšie ako Boh.)
6. Čo bol Aeropág? (Zvláštna mestská rada, tiež tak volali miesto, kde sa táto rada stretávala.)
7. Prečo postavili Gréci oltár „neznámemu bohu“? (Báli sa, že keby na nejakého boha zabudli, tak by sa urazil.)
8. Povedz tri veci, ktoré hovoril Pavol tejto rade o Pánu Bohu. (Boh je Stvoriteľ, Vládca, Sudca.)
9. Z ktorej časti jeho posolstva sa niektorí vysmievali? (Zo vzkriesenia.)
10. Doplň vetu: „Niektorí sa vysmievali, iní chceli počuť viac a ďalší ...“ (... uverili.)
11. Keď je Boh jediným Bohom, koľko ľudí by Ho malo milovať a poslúchať? (Všetci.)
12. Ak je Ježiš Kristus tvojím Spasiteľom, prečo sa už nemusíš báť Boha ako Sudcu? (Ježiš Kristus už zobral na seba trest za tvoje hriechy.)

Doplňková aktivita

Plagáty

Deti si môžu vyrobiť plagáty – niektoré s nápisom „Boh je Stvoriteľ“, iné „Boh je Vládca“ a iné „Boh je Sudca“.

Súhrnné kroky, ako viesť dieťa ku Kristovi

Osobný rozhovor

Uistite sa, že dieťa rozumie:

Kto je Boh?

Boh nás stvoril. Hovorí k nám cez Bibliu. Boh je svätý a čistý. Miluje nás.

Čo je to hriech?

Hriech je neuposlušnosť Božích prikázaní. Hriech je proti Bohu.

Hovorte o konkrétnych hriechoch.

Dieťa je hriešne svojou prirodzenosťou aj skutkami. (Hrešíme, pretože sme hriešnici.)

Hriech musí byť potrestaný.

Kto je Spasiteľ?

Kto jediný môže zobrať naše hriechy?

Boží Syn, Ježiš Kristus, zomrel na kríži za hriešnikov. Pán Ježiš vstal z mŕtvych. Je Pánom všetkého.

Vysvetlite, ako môže byť dieťa spasené:

Vysvetlite, čo chce od nás Pán, aby sme urobili, a čo urobí On.

Použite biblické verše (Ján 1, 12; 3, 16; 6, 37; Skutky 16, 31; Rímskym 6, 23 alebo 10, 13).

Čo chce Pán Boh, aby sme urobili?

Čo urobí Boh?

Upozornite na ťažkosti života kresťana.

Spýtajte sa: „Chceš dnes uveriť v Ježiša Krista alebo by si s tým chcel radšej počkať?“

Povzbudte dieťa, aby sa modlilo nahlas (ak je na to pripravené).

Hovorte o istote spasenia:

Vráťte sa k veršu, ktorý ste čítali.

Rozprávajte o zmenenom živote.

Povedzte dieťaťu o istote spasenia, ktorú môže mať každý, kto úprimne dôveruje Kristovi.

Poradte dieťaťu ohľadom kresťanského života:

(Túto časť môžete presunúť na ďalšie stretnutie s dieťaťom.)

Čítaj a poslúchaj Bibliu.

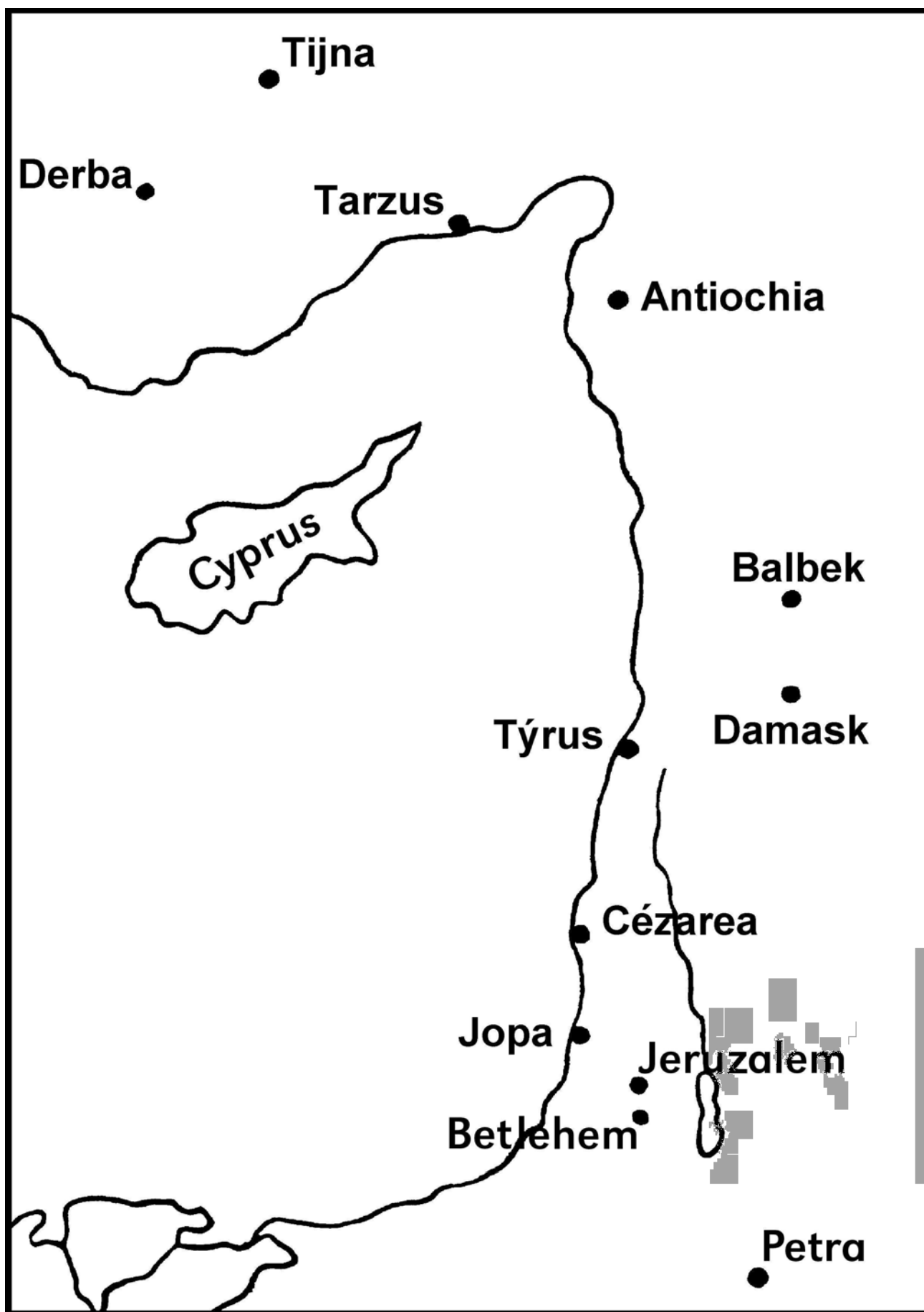
Rozprávaj sa s Bohom, so svojím nebeským Otcom.

Povedz iným o tom, čo pre teba Pán vykonal.

Popros Boha o odpustenie vždy, keď zhrešíš.

Stretávaj sa s inými kresťanmi.

Pamätaj na Pánove zaslúbenie: „Neopustím ťa, ani nezanechám.“ (Židom 13, 5)



| | |
|---------------------------------------|---|
| Hriech zarmucuje Pána Boha. | Uver v Pána Ježiša Krista, aby ťa zachránil. |
| Pán Boh musí potrestať každý hriech. | Všetci ľudia sú hriešnici. |
| Odvráť sa od hriechu k Pánovi. | Ježiš je jediná cesta do neba. |
| Pán Ježiš je navždy živý. | Ježiš Kristus bol potrestaný za naše hriechy. |
| Pokoj je nádherný pocit. | Každý potrebuje priateľa. |
| Každé náboženstvo ťa privedie k Bohu. | Snaž sa byť dobrý. |
| Je dôležité byť šťastný. | Stačí, keď chodíš do kostola. |